

Ленин тури

И(б)П Солтүстік Казакстан Облыстық Комитетінің, еңбекшілер запутоттарның облыстық Советінің және И(б)П Еуропаға қалалық комитетінің газеті

Шыгына
26-шы жыл
№ 256
(6957)
1944 жыл
Сейсенбі
28 декабрь
Жеке саны
20 тыныш

Өзбек ССР Жоғарғы Советінің Президиумына Өзбек ССР Халық Комиссарлары Советіне Өзбекстан К(б)П Орталық Комитетіне

Өзбек Советтік Социалистік Республикасының күрылғанына 20 жыл толған күні БК(б)П Орталық Комитеті мен ССР Одағы Халық Комиссарлары Советі Өзбекстанның жұмысшыларына, колхозшылар мен интеллигенциясина туыскандық сәлем жолдайды.

Совет революциясы Өзбекстан еңбекшілерінің эмирлердің, байлар мен патша чиновниктерінің құлдытынан азат етіп, өзбектердің үлт мемлекеттің орнатты, өзбек халқын көп үлтты қуатты Совет мемлекеттің басқа халқтарымен бірге мызғымас берік туыскандық одақта біріктіріп, өзбек халқының шаруашылығы мен мәдениеттің көркеінен жол ашты.

Совет өкмегінің жылдарында өзбек халқы үлы орыс халқының комегімен, больше виктер партиясының басшылығы арасында шаруашылық және мәдениет күрылдысының барлық салаларында зор табыстарға жетті. Бытыраңы, мешеу қалған үсак ауыл шаруашылығы бар елден Өзбекстан социалистік ірі механизацияланған ауыл шаруашылығы бар елге айналды. Өзбекстанда жерді суладырудың еркендеген жүйесі жасалды. Өзбек Советтік Республикасы елімізде макта өсірудің аса маңызды қорына айналды. Өзбекстанда жақадан ірі онекесін күрьяды.

Өзбек халқының гасырлар бойы мәдениетте арттая калушылыры жойылды, түрі үлттық, мазмұны социалистік алдыңғы қатарлы мәдениеттің гүлдене. Республикада жалпыға бірдей бастауыш окуле жүзеге асырылды. мындаған мектептер, қонкең

емдеу мекемелері, жоғары дәрежелі оқу орындары, театrlар, музейлер салынды, ғылым Академиясы күрьяды. Өзбек халқы өз ортасынан сансыз көп кадрлар—мұғалімдер, жазушылар, көркем өнер күйрекерлері, инженерлер, дәрігерлер өкітуышлар, агрономдар тәрбиеден шыгарылды.

Советтер Одағының фашистік Германияға қарсы Отан соғысында Өзбекстан еңбекшілері өзінің Советтік Отанына шекізберлігіндегі мен сүйіспеншілігін көрсетті. Өзбек халқының үлдірілгенде совет мемлекеттің наимы мен тәуелсіздігін үшін отан соғысы майдандарында жауга карсы қаңармандықпен күрес жүргізуде. Өзбек Советтік Социалистік Республикасының жұмысшылары, колхозшылары мен интеллигенциясы майданға көмектесу жолында жан-кыярлықпен ешбек істеуде.

БК(б)П Орталық Комитеті мен ССР Одағы Халық Комиссарлары Советі Советтер Одағының барлық халқтары сыйкыты өзбек халқы өзінің Отан алдындағы борышын аброймен орындауды және өзінің, барлық құшың неміс-фашист басқышыларды талқандау ісін аяқтау жолын. Советтер Одағының шаруашылығы мен мәдениеттің барған сайын еркендеду ісіне жұмысайды деп қатты сейім билдіреді.

Өзбек Советтік Социалистік Республикасы жасасын!

Неміс басқышылар күртілесін!

ССР Одағы Халық Комиссарлар Советі.

БК(б)П Орталық Комитеті.

СОВЕТ ХАБАРШЫ БЮРОСЫНАН 23 ДЕКАБРДЕГІ ҮРЫСТАР МӘЛІМЕТІ

23 декабряде Венгрия жерінде, ДЬЕНДЬЕШ қаласының солтүстік жағында аскерлердің таулы орманда жөзін күйең шағындағы тауыпташ саясаттың отырып, КРИШИКАТОР, САЛАЙКА, ИШТЕМЕЗЕИЕ, ВАРАСО, ЕРДЕКЕВЕШ, ИВАД, НАЦУЙФАЛУ, КАЗАР, ВИЖЛАШ, ПУСТА-КРАКО, ТОТ-МАРОКХАЗА қыстактары алды 22 декабряде үрістарда ДЬЕНДЬЕШТІң солтүстік жағында аскерлеріміз немістер мен венгрлердің 1050 солдаты мен офицерлерін колға түсірді.

БУДАПЕШТІң солтүстік жағында аскерлеріміз қатты үрістар жүргізе отырып, Чехословакияның ШАХЫ қаласы мен ДУНАЙ аралығындағы таулы орманды аудандан етіп, ИПЕЛЬ өзенін жетті. Мұнымен қатар, БЕРНЕСЕ НАДЬБЕРЖЭН, КОШПАЛАГ, ИЛОПІТЕЛЬДЕШ, ЛЕТКЕШ, ЛЕЛЕДХТИДИ МАРИА НОСТРА, СОВ, ЗЕБЕГЕНЬ, НАДЬ-МАРОШ қыстактары мен НАДЬ-МАРОШ, ЗЕБЕГЕНЬ темір жол стансияларын алды. ШАХЫ қаласының батыс жағындағы ауланда аскерлеріміз дүшпанин ірі танк құрамаларының қарсы атакаларын ойдағыдан тойтарып, жауды адам күші және техника жағынан орасан көп шығынға үшірді.

БУДАПЕШТІң оңтүстік-батыс жағында, СЕКЕШФЕХЕРВАР қаласы ауданды аскерлеріміз шабуылға шығып, дүшпанин ірі танк және жаяу аскер құрамаларына қарсы қатты үрістар жүргізді.

Майданның басқа участекерінде барлау жүргізілді және жергілікті маңызы бар үрістар болды.

22 декабряде аскерлеріміз немістердің 107 танкін қырратты, жойды. Эуе үрістарында және зеніт зеніттерімен дүшпанин 59 самолеті атып түсірілді.

24 ДЕКАБРДЕГІ ҮРЫСТАР МӘЛІМЕТІ

24 декабряде Венгрияда ДЬЕНДЬЕШ қаласының солтүстік жағында аскерлерінің СИ-АКСО, ДОМАХАЗА, СЕДЕРКЕНЬ, МАТРАНОВАК, ХОМОКТЕРНЕ, МАТРА-СЕЛЕ, ҚОЛИХАЗА, ҚЕШФАЛУПД қыстактары мен ХОМОКТЕРНЕ темір жол стансиясын алды. 23 декабряде үрістарда аскерлеріміз осы аудандан немістер мен венгрлердің 1430 солдаты мен офицерлерін колға түсірді.

Чехословакия жерінде, ШАХЫ қаласының солтүстік және солтүстік батыс жағында аскерлерінің ЛЕВИЦЕ қаласы мен тоғындағы темір жол стансиясын, сол сияқты 40тан аса бірақ саға елді жерді, сның шінде ПЛАШТОВЦЕ МОРАВЦЕ, НАДОШАНИ, ЖЕМБЕРОВЦЕ, ГУРІЦА, Қошқаны, МЫТНЕ ЛУДАНЫ, ЖЕМЛЯРИ, ГОНДЛЯРМОТКИ, ОРОС, ВЕЛИКИЙ ПЕСЕК, АГОТА, ДЕМАНДИЦЕ, САЗДИЦЕ, ПЕРЕСЕЛАНІ үлкен қыстактары мен ТОМПА, СЛАТИНА темір жол стансияларын алды. Мұнымен қатар ШАХЫ қаласының батыс жағында аскерлерінің дүшпанин ірі танк құрамаларының қарсы атакаларын ойдағыдан тойтарып, жауды адам күші және техника жағынан орасан көп шығынға үшірді.

З-УКРАИН майданының аскерлері БУДАПЕШТІң оңтүстік-батыс жағында дүшпанин күшті бекіністі корғану шебін бұзып етіп, уш күнгі шабуыл кезінде 40 километрдей алға басы.

Шабуылдың барысында майдан аскерлері қатынас жолдарының ірі тораптары және дүшпанин манзара тіркесті корғану бекіністі—СЕКЕШФЕХЕРВАР, БИЧКЕ қалаларын тіке шабуылмен алды, сейтіп немістер—венгр аскерлерінің Будапештегі тобының батыска қарай қері шегінетін негізгі жолдарын кесіп тастады. Майдан аскерлерінің басқа да 160 елді жерді, онын ішінде МАРТОН ВАШАР, ПАЗМАНД, ЛОВАШ-БЕРЕНЬ, ПАТКА, ПАКОЗД, САБОД-ФАЛУ, БАТТЬЯН, УРХИДА, ТАЦ, ФЮЛЕ, ТАРНОК, УЙФАЛУ, ВАЛЬ, ВЕРТЕШАГА-ШАШКУТ, ЕТЬЕК, ТАБАЙД, ФЕЛЬГУТ, ВЕТЕШБОГЛАР, БОДМЕР, ВЕРТЕШ, КОЗМА, ТОРБАДЬ, ОБАРОК, СААР үлкен қыстактары мен САВАД-БАТТЬЯНИ, ЧАЛА, ПАТКА, ЛОВАШ-БЕРЕНЬ, ВЕРТЕШАЧА, ВЕРТЕШБОГЛАР, АЛЧУТ-ФЕЛЧУТ, ХЕРҮЕ-ХАЛОМ, ТАРБАДЬ темір жол стансияларын үріспен алды.

Декабрьдің 21нен 23неге дейінгі шабуыл үрістары кезінде З-УКРАИН майданының аскерлері Будапештің оңтүстік-батыс жағында немістер мен венгрлердің 3200 солдаты мен офицерлерін колға түсірді.

Майданының басқа участекерінде барлау жүргізілді және бірнеше жерде жергілікті маңызы бар үрістар болды.

23 декабряде аскерлерінің немістердің 177 танкін қырратты, жойды. Эуе үрістарында және зеніт зеніттерімен дүшпанин 54 самолеті атып түсірілді.

Ожанасы 2-бетте).

Жоғарғы Бас қолбасшы
Советтер Одағының Маршалы И. СТАЛИН.
1944 жылды 24 декабрь.

Москва облысына Мемлекеттік Корғау Комитетінің ауыспалы екі Қызыл туы тапсырылды

Жақын арада Москвада Москва облысының ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің мәслихаты болып етті. Мәслихат егінен мол өнім алғаны үшін және колхоз ашруашылығын өркендектеніп үшін Москва облысына Мемлекеттік Корғау Комитетінің ауыспалы Қызыл туласын анықтуға арнады.

Одактар Үйінің Колониалы залында колоддар мен машина-трактор станцияларында таңдауды адамдары, шартын, совет

шығындағы басшылары жынындағы қызметкерлерінің мәслихатына қатысқандар зор ықласпен Сталин жолдастық атқарылған тапсырылды.

Совет Хабаршы бюросынан

24 ДЕКАБРДЕГІ ҮРЫСТАР МӘЛІМЕТІ

(Басы 1-бетте).

Балхаш майданында Шахы қаласының солтүстік және солтүстік-батыс жағында аскерлеріміз үрыспен алға басты. Совет бөдөрі немістердің қарсылығын жеңе оты, Левице қаласы мен тегі басқа бір тақтастарды алды. Дүшпан Шахы қаласының батыс жағына танктерінің ірі шынып жынып, аскерлеріміздің алға басы токтатуға әрекеттеді. Немістер зертте рет қарсы атака жасады. Таңкіміз, артиллерияшыларымыз бен жауя ерлеріміз гитлершілдердің қарсы атака ын ойдағыдан тойтарып, оларды орасан шығынға үшірді. Н. атқыштар бізде жауынгерлері бір аудандан дүшпан қаралған топ аскерлерін қоршап алды. Атқыштардың иттихадынде 500дей гитлершілдер ынып, жаудан 300ден аса адам қолра ірілді. Белімшелеріміз екінші бір аудандан венгр жауя аскерлерінің батальонынан қыстактарға шабуыл жасады. Кешкіре венгр батальонынан қалған адам командирі жеңе штабымен бір-көлең түсірілді.

* * *

Украин майданында аскерлері Буда-тің оңтүстік-батыс жағында шабуылдағы. Дүшпан бұл участеде қатты корыга әзірленген. Соңғы уақытта немістер теген танктерін, бірнеше бригадасын, біркөтерін, көптеген артиллериясы мен қарсылығында аскерлерінің ірі күшін алғын келді. Ерлеріміз дүшпаниң күшті бекіністі ғана шебін бұзып отіп, уш күнгі шабуыл кезінде 40 километрдей алға басты. Ет белімдерінің күмыл жасауды жауап шебіне артиллериядан оқ жаудырып, шабуыл жасаудың басталығын жасады.

Артиллерияшыларымыз бен минометеріміз немістердің қорғаны бекіністерін қандады. Совет авиациясы күн райым-қолайсыз болуына қарамастан жаудығы бомбалады. Оқ жаудыра шабуыл аудың ізінде совет жауя аскерлері атап шықты. Жауынгерлеріміз шабуылдың шығын күнінің өзінде немістердің қорығындағы алдыңы шебін алғын жауап корғану шебінің түкірінде үрштілді. Эскерлеріміз табысты да атырып, дүшпаниң бекіністі аудандан дүшпаниң 2 жүктемесі мен 2 күзет кемесін сұра батырылды.

Кызылтулы Балтық флотының авиациясы 22 декабрьде немістердің Либава портындағы транспорттарын бомбалады. Бомбалап тіке соққы беру иттихадынде дүшпаниң 2 жүк кемесі мен 2 күзет кемесін сұра батырылды.

Видава портында флот үшкыштары не-

ла басты, сөйтіп, Секешфехервар қаласының қошелеріне басып кірді. Гитлершілдер тас үйлерге бекініп, жанталаса қарсылық көрсетті. Совет жауынгерлері әрбір үйді, әрбір қошени жаудан сактап қалу үшін тырысты. Қатты қошени үрыста-рының иттихадынде аскерлеріміз неміс гарнизонын талқандап, Венгрияның өнеркәсіп және темір жол орталығы—Секешфехервар қаласын алды.

Велинде көлінің солтүстік-шығыс жағында совет аскерлерінің шабуылын токтатуға тырысып, дүшпан танк дивизиялары асырып түрде алғын келді, сөйтіп оларды келген бетте үрыска қости. Эскерлеріміз немістердің қарсылығын жеңе отырып, бугін жауға қауырт соққы берумен Бичке қаласын алды. Бичке қаласының алынуымен Венгрияның Будапешт қаласын Австро-Италиямен байланыстыратын маңызды темір жол мен тас жол кесіліп тастады. Соңымен, аскерлеріміз неміс-венгр аскерлерінің Будапештегі тобының батысқа қарай көрініштің негізгі жолдарын кесіп тастады. Шабуылдың барысында майдан аскерлері 160тан аса алғын жерлерді, оның ішінде Венгрия астанасының батыс жағында 12 километр жердегі Торбадь темір жол станциясын алды.

Үрштілдің барысында Будапештің оңтүстік-батыс жағында дүшпан орасан көп шығынға үшірді. Эскерлеріміз тек соңғы бір күнін ішінде немістердің 130 танкі мен өздігінен жүретін зеңбірегін күйнінде 40 километрдей алға басты. Ет белімдерінің 19 паровоз және 600ден аса вагон, оның ішінде оқ-дәрі тиегін 100 вагон қолға түсірілді. Дүшпаниң талқандалған белімдері көрініштің кесіп тастады. Артиллерияшыларымыз бен минометеріміз немістердің қорғаны бекіністерін қандады. Совет авиациясы күн райым-қолайсыз болуына қарамастан жаудығы бомбалады. Оқ жаудыра шабуыл аудың ізінде совет жауя аскерлері атап шықты. Жауынгерлеріміз шабуылдың шығын күнінің өзінде немістердің қорығындағы алдыңы шебін алғын жауап корғану шебінің түкірінде үрштілді. Эскерлеріміз табысты да атырып, дүшпаниң бекіністі аудандан дүшпаниң 2 жүктемесі мен 2 күзет кемесін сұра батырылды.

Видава портында флот үшкыштары не- містердің 8 мың тонналық транспорттың сұра батырылды.

ЖҮМЫС ҚАРҚЫНЫ КУШЕЮДЕ

«Жеміс» қол өнершілер артелінің жаңылары Балхаш мис комбинаты кол

інінде үндеуін зор ықласпен қарсы жаңылары

жылдық жоспарды мерзімінен бұрын орындалады. Соңғы 20 ғандарындағы өндірістік жоспарын едауір артынан өндіріп, жоспардан тыс 20000 сом-көшілік қолды бұйымдарын өндірді.

Артель стахановшысы Оразбаев, Омарова, Будаков жолдастар жауды бір жолата талқандау сағатын тездетьті үшін соғыс талағынан сайнап шығындағы артыймен орындалады.

Е. ИМАНБАЕВ.

439 мың сомның продукциясы өндірілді

тропавлдың нац комбинаты жылдық арманы мерзімінен бұрын орындалады. 439 мың сомның продукцияның өндірілді.

Жолдастардың баскаруындағы мүшелері

жұмыс мөлшерін үнемі 150-170 процент үрштілді. Носова, Шебаловский және Долгих жолдастардың баскаруындағы бригадалар да жұмыс тапсырмасын әрдайым артыймен орындауда.

З. АЙСИНА.

САБОТАЖШЫ ЖАУАПҚА ТАРТЫЛДЫ

Октябрь аудандары «Жана талап» озындағы өзінді уақытында жынып алма-Колхоз председателі Нұртазин каса-жайбақаттық салынып, астықтың тауырап, талан-таражға салынуды қол берді. Колхоз басшылары өз хареңе жұмыс үшін 24 центнер астық

ты жасырып қойған. Осылардың салдарынан колхоз мемлекетке астық тапсыру жоспарын 60 процент гана орындалады. Осы қылымстары үшін колхоз председателі Нұртазин орынан алынып, партия-каторынан шығарылды, сөйтіп оның ісін сокта берілді.

БАТЫС ЕВРОПАДАҒЫ СОФЫС ҚҰЙМЫЛДАРЫ

ЛОНДОН. 23 декабрь. (ТАСС). Одақтардың Европадағы аскерлерінің жоғарғы командованиеңі штабының қаласында былай делінген:

Монша аудандыда одақтар аскерлері жергілікті маңызы бар үрыстар жүргізу де болды. Бұл аудандан айтарлықтай өзгеріп болған жок. Гофонға таяу жерде дүшпан біраз алға басты. Ставло аудандыда дүшпан шепті бұзура жақадан әрекет жаса алмады. Майданның солтүстік болегінде немістер Сен-Вит, Ставло же Мальмеди аудандарына қысым жасауден болды. Уш қаланың бәрі де одақтардың қолында тұр. Бастоньді солтүстік жақтаған оран алған дүшпаниң аскер тобы Ларошқа жетті. Бұл аудандан үрыстар болып жатыр. Вильц-Бастонь аудандыда дүшпан көнінен үрыс жүргізді. Вильц қоршауға алынып, сөйтіп дүшпан қалада үрыс жүргіші жатыр. Бастоньдің солтүстік, оңтүстік және шығыс жағындағы жолдарды кесіп оты мақсатында неміс танктері ілгерілеп барады. Жаудың аскерлерінің кейбір отрядтары Бастоньдің ту сыртына шырып, батысқа қарай ілгерілеп барады.

Эхтернах аудандыда жағдай жақсарды. Эхтернахтың батыс және оңтүстік жағындағы Диквейлер, Освейлер және Бердорф аудандыда дүшпаниң алға басын тоқтатылды. Сааргемондтің шығыс жағындағы ауданда одақтар атап үтвейлерді алды.

Өзге районың қолайсыз болуы авиацияның құймыл жасаудың көлөмінде.

ЛОНДОН, 23 декабрь. (ТАСС). Одақтардың Орта теңіз соғыс майданындағы аскерлері штабының қаласында былай делінген: Италияды, Банъякаваллониң солтүстік-батыс жағында дүшпан қалып қарсылық көрсетіп тұр. Саэнцының солтүстік жағында 8-армияның белімдері Ламоне же Семио өзендерінің аралығында алға басып барады. 5-армияға қараған американ белімдері Балоньидің оңтүстік жағында 8,5 миль жерде жергілікті маңызы бар табыс ты дамытты.

Майданың басқа участекерінде күзет аскерлері белсенділікпен құймыл жасауда болды.

Одақтар авиациясы дүшпаниң Италияды соғыс орындарына шабуыл жасады.

Француз Кеңес Ассамблеясы совет-француз шартын макулдады

ПАРИЖ, 22 декабрь. (ТАСС). Кеңес Ассамблеяның мәжілісінде сыртқы істер министрі Жорж Бидодан соң, Марсель Кашен мен Годль Бонкурдың сөз сөйлемен, Франция—Совет шартының жасалуын күттіктағандығын Франс Пресс агенттігі хабар етті. Андре Филипп социалист партияның шартты макулдабандығын мәлімдеді. Сол сыйкыты Пьер Кот, қарсылық жасауды майданы Үлт Советінің Председателі Мютер және басқалар жарыссыз сөйлемеді. Председатель шет ел істерінде көзінде күттіктағандығын мәлімдеді.

«Уақытша Кеңес Ассамблеясы, Франция Республикасы Уақытша Үкметтің Басшысы мен сыртқы істер министрі күттіктағанды және Ассамблея бұл шартты толық макулдайды. Ассамблея бұл шарттың көзінде күттіктағандығын мәлімдеді.

«Уақытша Кеңес Ассамблеясы, Франция Республикасы Уақытша Үкметтің Басшысы мен сыртқы істер министрі күттіктағанды және Ассамблея бұл шартты толық макулдайды. Ассамблея бұл шарттың көзінде күттіктағандығын мәлімдеді.

Грециядагы жағдай

ЛОНДОН, 22 декабрь. (ТАСС). Лондон радиосының қаласы бойынша, Афинадары ағылшын аскерлері бүгін қаланы партизан белімдерінен тазартуда болды. Пиреядагы ағылшын аскерлері кеме тоқтайды жерлер аудандын алғын түрган Элас партизандарына қарсы үрыс жүргізді. Ағылшын аскерлері десант баржаларымен Пирея портына отіп, теніз жағадаудың аскер туңдіріп, сөйтіп қазіргі күнде олар алға басуада. Порт төңіріндегі құймыл жасаудың ағылшынның екінші бір аскер белімдері склад аудандарына бекінген Элас партизандарының қатты қарсылығына кез болуда.

Афинада оңтүстік жақ төңіріндегі Элас партизандары өздерінің қатынас жолдарынан қол үзбек үшін солтүстікке қаралып алға басуға тырысада. Ағылшын аскерлері түрмен алды. Партизандарға қарсы үрыс құймылдарын көнінен өрістету туралы генерал Скоби бүйрек шыгарғаннан кейін Элас партизандары Афинада оңтуды тоқтатты.

Бавариядагы толқушылық тұралы ҳабар

СТОКГОЛЬМ, 22 декабрь. (ТАСС). Баварияда жаппай толқушылық етек алынып отырғандығы туралы 19 декабрьде көпкілікте Берлинге дерек түскендігін «Афтон тиңнегі» газеті ҳабар етті. Бұл толқушылықтың етек алуына «Фольксштурмның» батыс майдандары үрштірілді. Орасан зор шығынға үшірауды туралы ҳабарлар себепкер болып отыр. Толқушылық жайында анық мәлімет зерткен жоқ. Бірақ Баварияның көптеген жерінде шайқасушилдік салдарынан қантогіс болған. Бұл ҳабарлардың бәрі ресми түрде өтірікке шыгарылды. Алайда әкмет орындары Мюнхенде (Баварияның негізгі қаласы) радиостанцияның жұмысы бір неше сағат бойына тоқтатылғандырылғаннан кейін.

Гитлерге тағы да қастық жасалуы туралы ҳабар

ЛОНДОН, 21 декабрь. (ТАСС). Рейтер агенттігі, Гитлерге тағы да қастық жасалғандығы туралы Берлинде ҳабар таралып отырғандығы жайында Швецияның «Афтонблед» газеті ҳабарын берді.

Жаупаты редактор О. ОСПАНОВ.